

Subsidieoproep: Uitgewerkte subsidieaanvraag Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag

Deze subsidieoproep heeft betrekking op de uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2) van de Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag. De procedure voor toekenning van financiering in deze ronde verloopt in twee fasen. Uitsluitend aanvragers die een startimpuls (fase 1) gehonoreerd hebben gekregen, zijn uitgenodigd om een uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2) in te dienen.

Samenvatting

Onderwerpen: Regionale Kenniswerkplaatsen, onbegrepen gedrag, zorg, sociaal domein.

Achtergrond

Het doel van het Actieprogramma Grip op Onbegrip is het versterken van een lerende omgeving en verbetercyclus in de regio ten behoeve van een persoonsgesichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Deze subsidieoproep is onderdeel van pijler 1 van het actieprogramma Grip op Onbegrip, namelijk *Zorg & Samenleving*. Deze pijler is gericht op het realiseren van een passend ondersteuningsaanbod voor de brede(re) groep mensen met onbegrepen gedrag.

Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen gedrag

Met dit subsidietraject wordt ingezet op de ontwikkeling van een landelijk dekkend netwerk van maximaal 20 Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag. De opzet van de kenniswerkplaatsen vindt plaats in twee fasen:

- *Fase 1: Subsidieaanvraag voor een startimpuls van maximaal 6 maanden.*
Regionale samenwerkingsverbanden dienen een subsidieaanvraag in voor het vormen van een Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag. Bij toekenning wordt maximaal €25.000,- subsidie beschikbaar gesteld voor een periode van 6 maanden, waarin de gezamenlijke doelen en inhoudelijke projecten voor de uitvoeringsfase worden uitgewerkt.
- *Fase 2: Uitgewerkte subsidieaanvraag voor de uitvoeringsfase 2 van maximaal 4 jaar.*
De in de eerste fase gehonoreerde samenwerkingsverbanden worden uitgenodigd een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen voor fase 2 van het project: een uitvoeringsfase van maximaal 4 jaar. Deze uitvoeringsfase bestaat uit een aantal samenhangende projecten én de coördinatie van het samenwerkingsverband. Per werkplaats is maximaal €800.000,- subsidie beschikbaar voor een periode van 4 jaar.

Doel subsidieoproep uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2)

In deze subsidieoproep kunnen netwerken na fase 1 een subsidieaanvraag indienen voor een Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag. Daarin werken partijen uit praktijk, beleid, onderzoek, en onderwijs samen met ervaringsdeskundigen en naasten aan regionale maatschappelijke vraagstukken rondom mensen met onbegrepen gedrag. Hiermee wordt een stevige en duurzame regionale (kennis)infrastructuur opgezet die op de lange termijn een gecoördineerde en gerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag kan ondersteunen.

Het plan van aanpak van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit twee delen:

1. Onderdeel 1 bevat een gezamenlijke visie op de problematiek in de regio en op de inrichting van het leer- en verbeterproces. Daarnaast wordt in dit onderdeel de coördinatie van de werkplaats, monitoring & evaluatie en borging meegenomen.
2. Onderdeel 2 bestaat uit plannen van aanpak van met elkaar samenhangende projectvoorstellen die aansluiten bij de overkoepelende regionale visie.

Budget en looptijd

De subsidie die aangevraagd kan worden bij ZonMw bedraagt maximaal €800.000,- en de kenniswerkplaats heeft een looptijd van maximaal 48 maanden. Dit is opgebouwd uit maximaal €200.000,- voor coördinatiekosten (onderdeel 1) en €600.000,- voor inhoudelijke projecten (onderdeel 2). De deadline voor indienen is **4 april 2022, 14.00 uur**.

Inhoud

Subsidieoproep: Uitgewerkte subsidieaanvraag Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag	1
Samenvatting.....	1
1. ACHTERGROND	3
1.1 Actieprogramma Grip op Onbegrip.....	3
1.2 Openstaande subsidieoproepen.....	3
2. KADERS SUBSIDIEOPROEP	4
2.1 Pijler 1: Zorg & samenleving.....	4
2.2 Samen blijven leren en verbeteren.....	4
2.3 Doorontwikkeling bestaande netwerken.....	4
3. DOEL SUBSIDIEOPROEP	5
3.1 Wat zijn Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag?	5
3.2 Doel subsidieoproep Uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2)	6
4. RANDVOORWAARDEN	7
4.1 Wie kan aanvragen.....	7
4.2 Voorwaarden samenwerkingsverband	7
4.3 Welk bedrag kan aangevraagd worden?.....	8
4.4 Overige randvoorwaarden	8
4.5 Staatssteun	8
5. BEOORDELINGSCRITERIA.....	10
5.1 Criteria met betrekking tot onderdeel 1: Visie, samenhang en coördinatie Regionale kenniswerkplaats	10
5.1.1 Relevantiecriteria onderdeel 1	10
5.1.2 Kwaliteitscriteria onderdeel 1.....	12
5.2 Criteria met betrekking tot onderdeel 2: Onderling samenhangende projectvoorstellen	13
5.2.1 Relevantiecriteria onderdeel 2.....	13
5.2.2 Kwaliteitscriteria onderdeel 2.....	14
6. PROCEDURE & TIJDPAD	16
6.1 Beoordelingsprocedure	16
6.1.1 Advies programmacommissie	17
6.2 Tijdpad	18
Meer informatie:	18
7. INDIENEN	19
7.1 Indiening (via Mijn ZonMw).....	19
7.2 Inhoudelijke vragen	19
7.3 Technische vragen	19
7.4 Planning subsidierondes	19
7.5 Downloads en links:.....	19
8. Overige bijlagen subsidieoproep.....	21
8.1 Bijlage 1 De-minimisverordening.....	21

1. ACHTERGROND

Het [Actieprogramma Grip op Onbegrip \(2021- 2025\)](#) is een vervolg op het [Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met verward gedrag](#) (AVG). In het voorgaande programma zijn in samenwerking met voorheen het Schakelteam en daarna [Verbindend Landelijk OndersteuningsTeam](#) (VLOT) de bouwstenen gelegd voor een betere omgang met de complexe problematiek van mensen met verward gedrag. De gevormde netwerken en de ontwikkelde aanpakken vormen het fundament waarop in het nieuwe programma wordt voortgebouwd.

1.1 Actieprogramma Grip op Onbegrip

Het doel van het Actieprogramma Grip op Onbegrip is het versterken van een lerende omgeving en verbetercyclus in de regio ten behoeve van een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Bestaande en nieuwe netwerken krijgen de kans zich verder te ontwikkelen zodat praktijk, beleid, onderzoek en onderwijs met ervaringsdeskundigen en naasten gezamenlijk en duurzaam kunnen werken aan regionale maatschappelijke vraagstukken. Deze infrastructuur is er op gericht om de mensen om wie het gaat gepast te ondersteunen bij alle aspecten van hun leefwereld en in staat te stellen zoveel mogelijk volwaardig te participeren in de samenleving en een betere kwaliteit van leven te hebben.

Het 4-jarige programma bestaat uit vier inhoudelijke pijlers die nauw met elkaar samenhangen. De vier inhoudelijke pijlers van het programma zijn:

1. **Zorg & samenleving**
2. Zorg & veiligheid
3. Kennis & inzicht
4. Professionalisering

Deze subsidieoproep heeft betrekking op pijler 1: Zorg & samenleving.

1.2 Openstaande subsidieoproepen

Naast deze oproep staat er ook een subsidieoproep open vanuit pijler 2, namelijk [Zorg en Veiligheid – Domein overstijgend samenwerken](#). Het doel van die subsidieoproep is het versterken van bestaande regionale samenwerkingsverbanden waarin partners uit het zorg- en veiligheidsdomein samenwerken, ten behoeve van de zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag met (zeer) complexe problematiek en waar ook het veiligheidsdomein bij moet worden betrokken. Samenwerkingsverbanden kunnen vanuit die subsidieoproep aan de slag met minimaal 2 tot maximaal 6 inhoudelijke thema's op het gebied van zorg en veiligheid.

Het belangrijkste onderscheid tussen de oproep gericht op de regionale kenniswerkplaatsen (pijler 1) en de samenwerkingsverbanden zorg en veiligheid (pijler 2) is de groep burgers die het betreft. De kenniswerkplaatsen richten zich op de bredere groep mensen met onbegrepen gedrag; daar waar zorg en het sociaal domein bij elkaar komen. De oproep voor zorg en veiligheid is specifiek gericht op de complexere casussen, waar zowel zorg als veiligheid een rol spelen. De inhoudelijke thema's en de opzet van het samenwerkingsverband hangen nauw samen met partijen en professionals die betrokken zijn bij de betreffende groep burgers.

Het is dan ook de ambitie dat de projecten vanuit beide pijlers gedurende de looptijd regionaal actief de verbinding zoeken. Het [Landelijk begeleidings- en onderzoekstraject Grip op Onbegrip](#) zal hier vanaf 2023 een rol in spelen.

Mensen met onbegrepen gedrag

Binnen het Actieprogramma Grip op Onbegrip wordt gebruik gemaakt van de term 'mensen met onbegrepen gedrag'. Het gaat om mensen die zich in een kwetsbare situatie bevinden door een opeenstapeling van problemen op meerdere levensgebieden. Daarbij valt onder meer te denken aan psychische en sociale problemen, psychiatrische aandoeningen, verslaving, verstandelijke beperkingen, schulden en dak- of thuisloosheid. Deze problemen – die vaak niet alleen komen – kunnen leiden tot een schijnbaar onontwarbare knoop, waarop het gangbare aanbod aan hulp en ondersteuning geen antwoord meer heeft. In sommige gevallen leiden de problemen tot (maatschappelijke) veiligheidsrisico's.

De gemeenschappelijke deler is dat het om mensen gaat die om wat voor reden dan ook moeite hebben om grip op hun leven te behouden of krijgen.

2. KADERS SUBSIDIEOPROEP

2.1 Pijler 1: Zorg & samenleving

De huidige oproep vanuit pijler 1 is gericht op het realiseren van een passend ondersteuningsaanbod voor de brede(re) groep mensen met onbegrepen gedrag. Een goede aanpak daarbij is gericht op preventie door aandacht te hebben voor de verschillende leefgebieden van mensen zoals wonen, werk en/of dagbesteding, schuldenproblematiek, verslaving en mentale gezondheid. Maar ook voor het vroegtijdig signaleren, inschakelen en opschalen van professionele hulp wanneer dat nodig is. Bijvoorbeeld door de samenwerking tussen formele- en informele netwerken. De aanpak omvat zowel mensen die zijn uitgestroomd uit voorzieningen, als mensen die voor het eerst de grip op hun leven (dreigen te) verliezen. In beide gevallen staat de herstelvisie centraal, zodat het zwaartepunt van de zorg en ondersteuning niet ligt bij de medische diagnose maar juist op het persoonlijk en maatschappelijk herstel. Omdat zorg en ondersteuning in de meeste gevallen thuis plaatsvindt, is ook de leefbaarheid en het draagvlak in de wijken een belangrijk aandachtspunt binnen de aanpak.

2.2 Samen blijven leren en verbeteren

In het [evaluatieonderzoek van het Actieprogramma Verward Gedrag](#) typeert het ESHPM de problematiek van onbegrepen gedrag als 'taai'. Deze is complex en kent een grote gelaagdheid; door het grote aantal betrokken partijen die soms tegenstrijdige visies, probleemdefinities en oplossingsrichtingen hebben is het lastig om te komen tot een gezamenlijke aanpak. Hoewel er zeker goede praktijken zijn, bestaat er geen eenduidige oplossing die als blauwdruk landelijk kan worden geïmplementeerd. Wel kan de problematiek hanteerbaar worden gemaakt door lerende systemen te ontwikkelen en aanpassingsruimte te creëren.

Met een lerende omgeving wordt een samenwerkingsverband bedoeld waarin partners met elkaar een dynamisch leer- en verbeterproces inrichten én activiteiten uitvoeren. Partijen leren zo om elkaars perspectieven beter te begrijpen, om van de situatie te leren en om gezamenlijk oplossingen te formuleren. Deze worden in de praktijk getoetst, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het gezamenlijk leren creëert aanpassingsruimte op verschillende niveaus en maakt verandering mogelijk. Het leerproces wordt op gang gebracht door in de praktijk te werken aan regionale vraagstukken: *leren door te doen*.

2.3 Doorontwikkeling bestaande netwerken

In de afgelopen jaren zijn landelijk allerlei samenwerkingsverbanden aan de slag gegaan met het opzetten en verduurzamen van een goedwerkende aanpak voor personen met onbegrepen gedrag. Deze samenwerkingsverbanden vormen de basis waar het Actieprogramma Grip op Onbegrip op voortbouwt. Deze subsidieoproep is gericht op de verdere ontwikkeling van deze bestaande netwerken en regionale samenwerkingsverbanden. In de meeste gevallen waren de projecten vooralsnog sterk gericht op de praktijk en vond financiering plaats middels losse projecten. ZonMw beoogt met deze subsidieoproep de bestaande netwerken de kans te bieden een onderzoekscomponent toe te voegen, projecten in samenhang op te pakken en de ruimte te bieden de duurzame netwerken te ontwikkelen die nodig zijn om deze ingewikkelde problematiek blijvend hanteerbaar te maken.

3. DOEL SUBSIDIEOPROEP

Met dit subsidietraject wordt ingezet op de ontwikkeling van een landelijk dekkend netwerk van maximaal 20 Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag. Het netwerk van Regionale Kennisnetwerken Onbegrepen Gedrag is onderdeel van een landelijke kennisinfrastructuur (io) en draagt hier actief aan bij.

De procedure voor toekenning van financiering in deze ronde verloopt in twee fasen. Uitsluitend aanvragers die een startimpuls (fase 1) gehonoreerd hebben gekregen, zijn uitgenodigd om een uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2) in te dienen:

- **Fase 1: Subsidieaanvraag voor een startimpuls van maximaal 6 maanden**
Regionale samenwerkingsverbanden dienen een subsidieaanvraag in voor het vormen van een regionale kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag en het gezamenlijk bepalen van de doelen en inhoudelijke projecten van de werkplaats. Bij toekenning wordt maximaal €25.000,- subsidie beschikbaar gesteld voor fase 1: een periode van 6 maanden waarin de plannen voor de uitvoeringsfase worden uitgewerkt.
- **Fase 2: Uitgewerkte subsidieaanvraag voor de uitvoeringsfase 2 van maximaal 4 jaar**
De in de eerste fase gehonoreerde samenwerkingsverbanden worden uitgenodigd een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen voor fase 2 van het project: een uitvoeringsfase van maximaal 4 jaar. Deze uitvoeringsfase bestaat uit een aantal samenhangende projecten én de coördinatie van het samenwerkingsverband. Per werkplaats is maximaal €800.000,- subsidie beschikbaar voor een periode van 4 jaar.

3.1 Wat zijn Regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag?

Om de ambities zoals beschreven in de kaders van de subsidieoproep in de praktijk te brengen, staat de ontwikkeling van een landelijk dekkend netwerk van Regionale kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag centraal binnen pijler 1 zorg en samenleving. In een regionale kenniswerkplaats werken professionals uit praktijk, beleid, onderzoek en onderwijs samen met mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten. Met elkaar pakken ze regionale vraagstukken op, wisselen ze kennis en ervaringen uit en werken ze aan oplossingen. Hiermee wordt een stevige en duurzame regionale (kennis)infrastructuur opgezet die op de lange termijn een gecoördineerde en gerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag kan ondersteunen. De kracht van een kenniswerkplaats zit dan ook in het voortdurend en gelijkwaardig samen werken, leren en verbeteren. Met als doel: bijdragen aan een inclusieve samenleving en een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. De regionale kenniswerkplaatsen vormen een partner voor praktijkorganisaties die te maken hebben met mensen met onbegrepen gedrag. Daarnaast worden kennis en resultaten via opleidingen aan (toekomstige) professionals doorgeleid.

Samengevat zijn de regionale kenniswerkplaatsen in ieder geval gericht op:

1. Ondersteuning van het sociaal-, en zorgdomein
2. ..door middel van netwerken - waarin organisaties vanuit praktijk, beleid, onderzoek en onderwijs met structurele inbreng van ervaringsdeskundigen en naasten samenwerken en een kennisinfrastructuur vormen,
3. ..die op regionaal niveau vraagstukken van gemeenten en praktijkorganisaties met kennis beantwoorden,
4. ..daarmee gemeenten, professionals en praktijkorganisaties met kennis en kennisproducten ondersteunen bij hun taken,
5. ..én toepasbare kennis en resultaten via opleidingen aan (toekomstig) professionals doorgeleiden.

Hieronder ziet u ter inspiratie enkele voorbeelden van regionale kenniswerkplaatsen. Ook zal gedurende de begeleidende bijeenkomsten in fase 1 aandacht worden besteed aan de definitie en inhoud van een kenniswerkplaats.

Regionale kenniswerkplaatsen Jeugd

Op het gebied van de jeugd is er al een decennium ervaring met eerst academische werkplaatsen en later regionale kenniswerkplaatsen. Daarin hadden hogescholen een belangrijke rol bij het opleveren van toepasbare kennis. Daarbij gold één gezamenlijk doel: de jeugdsector veranderen en verbeteren. Dit leverde veel positieve ervaringen en een [schat aan concrete producten, methodieken én waardevolle lessen over samenwerken](#) op.

3.2 Doel subsidieoproep Uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2)

In deze subsidieoproep kunnen partijen die in fase 1 een startimpuls toegekend hebben gekregen een subsidieaanvraag indienen voor het opzetten en uitvoeren van een Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag. Een subsidieaanvraag bestaat uit twee onderdelen:

Onderdeel 1: Visie, samenhang en coördinatie Regionale kenniswerkplaats

Het overkoepelende project richt zich op de opzet van de regionale kenniswerkplaats. Dit onderdeel bevat

- Een regionale visie op de inhoudelijke doelstellingen rond regionale maatschappelijke vraagstukken van mensen met onbegrepen gedrag. Deze visie is met name bedoeld als kaderdocument en is afhankelijk van de regionale behoefte. Hoe dit vorm krijgt, is afhankelijk van de context. Integrale, samenhangende zorg en ondersteuning, dicht bij mensen georganiseerd als het kan, verder weg als het moet, vraagt om leiderschap, commitment, inzet en bereidheid om nieuwe aanpakken uit te denken en door te voeren. Dat kan alleen op regionaal niveau en met de nodige vrijheid om werkbare, door iedereen gedragen, niet-vrijblijvende en creatieve oplossingen te kiezen. Stakeholders zullen zich hiervoor, ieder vanuit de eigen rol, gezamenlijk moeten inspannen. Het ontwikkelen van een gedeeld beeld van de opgave in de regio is hiervoor instrumenteel. Het sociaal- en zorgdomein zijn hier een integraal onderdeel van.
- Een visie op de inrichting van het leer- en verbeterproces. Door middel van het creëren van aanpassingsruimte kunnen betrokkenen leren spelen met het systeem, zodat het doel achter de regels en bekostigingsstructuren centraal wordt gesteld. Dat houdt ook in dat er ruimte is om fouten te maken, te reflecteren en te verbeteren. In het voorjaar van 2022 verscheen de eindevaluatie van het Actieprogramma Verward Gedrag, uitgevoerd door de Erasmus Universiteit. Onderdeel hiervan is een reflectie-instrument '[Omgang met taai maatschappelijke vraagstukken](#)'. Met het instrument kunnen betrokkenen meer leren over het hanteren van deze vraagstukken door een flexibele aanpak te ontwikkelen. In deze aanpak staan lerend samenwerken, aanpassen aan nieuwe situaties en uitdagingen centraal.
- Een plan van aanpak dat gericht is op de samenhang tussen de projecten. Subsidieerbare kosten voor dit onderdeel zijn: 1) coördinatiekosten, 2) monitoring en evaluatie, en 3) borgingsactiviteiten na afloop van de subsidieperiode. Daarnaast kunnen naar inzicht van de regio ook aanvullende onderdelen worden opgenomen. Het plan van aanpak zet uiteen hoe een duurzame gelijkwaardige samenwerking geborgd wordt en licht de rol en de taken van de coördinator en het kernteam toe. De samenwerking wordt bij start van het project geformaliseerd in een door alle partners ondertekende samenwerkingsovereenkomst.

Onderdeel 2: Onderling samenhangende projectvoorstellen

Dit onderdeel is specifiek bedoeld voor projectvoorstellen die aansluiten bij de overkoepelende regionale visie. De projecten hebben een aantoonbare samenhang en meerwaarde ten opzichte van elkaar. Een aantal voorbeelden van thema's zijn:

- Een integrale aanpak van zorg en het sociaal domein. Hierbij is expliciet aandacht voor het voorkomen van onbegrepen gedrag door gerichte preventie, aansluiting bij de verschillende leefgebieden en vroege signalering.
- Bestaanszekerheid en de basisvoorwaarden wonen, schulden en dagbesteding. Daarbij wordt aangesloten bij de landelijke ontwikkelingen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

- Een integrale financiering van domeinoverstijgende zorg & ondersteuning. Hierbij wordt idealiter ingezet op prestatieafspraken in de regio die nodig zijn omtrent de kosten en baten van een persoonsgerichte aanpak. In ieder geval wordt vanaf de start van de regionale kenniswerkplaats toegewerkt naar borging en inbedding na afloop van de subsidieperiode.
- Draagkracht en acceptatie in de wijken. Daarbij is aandacht voor de-stigmatisering en aansluiting tussen formele en informele steunstructuren. Uitgegaan wordt van de herstelvisie waarbij het persoonlijk en maatschappelijk herstel centraal wordt gesteld.
- Aansluiting bij het veiligheidsdomein. Zodat ook na een opname herstelgerichte zorg kan worden geboden, maar ook om in goede informatieverstrekking te voorzien wanneer escalatie nodig is.

Bovenstaande opsomming is niet uitputtend en zijn slechts enkele voorbeelden. Binnen de regionale kenniswerkplaatsen kunnen ook andere inhoudelijke thema's worden opgepakt; daarbij moet altijd aannemelijk worden gemaakt dat deze bijdraagt aan een passend ondersteuningsaanbod voor mensen met onbegrepen gedrag.

Keuze voor type projecten

Binnen dit onderdeel is de keuze voor het type project afhankelijk van de regionale behoefte. Het ene project kan meer gericht zijn op onderzoek en monitoring, terwijl bij een ander project de nadruk meer kan liggen op het aanjagen van een nieuwe werkwijze in de praktijk. Wél gaan de principes van leren en verbeteren altijd op en sluit het project in alle gevallen aan bij de regionale visie zoals beschreven bij onderdeel 1. De keuze voor het type project wordt per thema onderbouwd aan de hand van de bestaande behoefte en huidige situatie. Waar mogelijk wordt de keuze (ook) cijfermatig onderbouwd. Wanneer dit niet mogelijk is wordt dit toegelicht.

4. RANDVOORWAARDEN

4.1 Wie kan aanvragen

- Alléén samenwerkingsverbanden die een startimpuls gehonoreerd hebben gekregen om gezamenlijk een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen voor een Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag worden uitgenodigd om een subsidieaanvraag in te dienen.
- Eén partij dient namens het regionale samenwerkingsverband een subsidieaanvraag in en fungeert als hoofdaanvrager.
- De hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn afkomstig van dezelfde organisatie.
- Eén persoon wordt aangesteld als projectleider en penvoerder van het project. De projectleider is verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van het project en is het eerste aanspreekpunt voor ZonMw.
- Zowel ervaringsdeskundigen- als naasten(organisaties) dienen onderdeel te zijn van de projectgroep.

4.2 Voorwaarden samenwerkingsverband

- Het samenwerkingsverband bestaat minimaal uit partijen uit praktijk, beleid, onderzoek, onderwijs, ervaringsdeskundigen en naasten. Als er zwaarwegende redenen zijn om geen samenwerking aan te gaan met een partij, licht u dat toe.
- U werkt uw aanvraag bij voorkeur uit in samenwerking met een [Werkplaats Sociaal Domein](#) uit de regio, indien aanwezig. Wanneer hier niet voor wordt gekozen wordt deze keuze in de subsidieaanvraag goed onderbouwd.
- Het samenwerkingsverband is vastgelegd in een door alle partijen ondertekende samenwerkingsovereenkomst. Dit is verplicht. Er zijn twee mogelijkheden:
 - U stelt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst op. Daarvoor kunt u gebruik maken van het [format Samenwerkingsovereenkomst](#).
 - U maakt gebruik van een bestaande samenwerkingsovereenkomst en stelt een addendum op dat u toevoegt aan de bestaande samenwerkingsovereenkomst. Daarvoor maakt u gebruik van het [format Addendum](#), waarin u de nieuwe afspraken in het kader van deze subsidieaanvraag vastlegt. U dient zowel de originele samenwerkingsovereenkomst als het addendum in.

Bij het indienen van uw subsidieaanvraag dient u een concept van de samenwerkingsovereenkomst of het addendum in. Vóór de start van uw project dient u een volledig ondertekende samenwerkingsovereenkomst of addendum aan te leveren.

4.3 Welk bedrag kan aangevraagd worden?

- De subsidie die aangevraagd kan worden bij ZonMw bedraagt maximaal €800.000,- en de kenniswerkplaats heeft een looptijd van maximaal 48 maanden. Dit is opgebouwd uit:
 - maximaal €200.000 voor coördinatiekosten* (onderdeel 1)
 - maximaal €600.000 voor inhoudelijke projecten (onderdeel 2). Per inhoudelijk project kan minimaal €50.000,- en maximaal €200.000,- worden aangevraagd.**
- * Indien aantoonbaar wordt gemaakt dat coördinatie van de werkplaats voldoende is geborgd en voldoet aan de in de oproep gestelde criteria, is het mogelijk om een deel van het coördinatiebudget aan te vragen voor inhoudelijke projecten.
- ** Indien wordt afgeweken van de minimum en maximum bedragen, wordt deze keuze goed onderbouwd.
- Vanuit het samenwerkingsverband wordt verplicht 25% van het totale projectbudget (visie, samenhang en coördinatie + afzonderlijke projecten) cofinanciering ingebracht. Dit kan zowel in cash als in kind.
- Projectvoorstellen (onderdeel 2) kunnen ook in een latere beoordelingsronde worden aangevraagd, zolang het maximale budget per regionale kenniswerkplaats nog niet is overgeschreden. Wanneer een regionale kenniswerkplaats is gestart hoeft deze in daaropvolgende jaren voor aanvullende inhoudelijke projecten uiteraard niet meer aan de startfase deel te nemen. Zie het onderdeel [Planning subsidierondes](#) voor toekomstige beoordelingsrondes.
- Reserveer budget voor communicatie en implementatie in uw begroting.
- Randvoorwaarde is dat de activiteiten die gedurende het programma worden uitgevoerd, aantoonbaar niet op andere wijze voldoende gefinancierd kunnen worden. Er mag in geen geval sprake zijn van dubbele financiering.
- Investerings in infrastructuur en/of apparatuur mogen alleen worden opgevoerd als de regionale en lokale betekenis daarvan overtuigend kan worden aangetoond. Voor investeringen gelden de afschrijfgeregels zoals beschreven in de [Voorwaarden overige instellingen](#).
- Er kan geen vergoeding voor zorgkosten of (ver)bouwkosten worden aangevraagd.
- 'Onvoorziene kosten' komen niet in aanmerking voor subsidie.

4.4 Overige randvoorwaarden

- Er is budget voor het honoreren van maximaal 20 regionale kenniswerkplaatsen. De insteek is dat deze landelijk dekkend worden. Per regio kan 1 regionale kenniswerkplaats worden toegekend.
- De subsidieoproepen voor de startfase en uitgewerkte aanvragen worden jaarlijks herhaald totdat óf 20 regionale kenniswerkplaats zijn gestart óf een landelijk dekkend netwerk is ontstaan.
- Het is daarbij mogelijk om afgewezen subsidieaanvragen opnieuw (aangepast) in te dienen. Let op! De subsidieoproep kan na elke subsidieronde worden aangepast.
- De Regionale kenniswerkplaatsen nemen deel aan een landelijke kennisinfrastructuur (io) bestaande uit onder meer een begeleidingstraject, evaluatie en een centraal coördinatiepunt. Van de werkplaatsen wordt actieve participatie verwacht.

4.5 Staatssteun

Voor zowel fase 1 als fase 2 geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van ongeoorloofde [staatssteun](#).

De activiteiten die met de subsidie gefinancierd worden, houden (nauw) verband met de uitvoering van wettelijke taken. Wanneer (één of meer van) bovengenoemde organisaties wettelijke taken verrichten, kan het risico op staatssteun uitgesloten worden. Organisaties die zowel een wettelijke taak uitoefenen als economische activiteiten (in de zin van het EU staatssteunrecht) verrichten, moeten aangeven of zij de te subsidiëren activiteiten verrichten in het kader van hun wettelijke taak (niet-economische activiteit). Onder verwijzing naar de desbetreffende wetsartikel moeten deze organisaties motiveren of de te subsidiëren activiteiten vallen onder de wettelijke taak.

Voor fase 2 geldt dat indien (één of meer) organisaties subsidie ontvangen voor economische activiteiten (c.q. niet de uitvoering van een wettelijke taak), ZonMw subsidie verstrekt onder de de-minimisverordening¹.

Op grond van deze verordening gelden specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In bijlage 1 vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

¹ Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun.

5. BEOORDELINGSCRITERIA

De programmacommissie beoordeelt zowel onderdeel 1 als onderdeel 2 en de begroting van alle aanvragen. Voor het indienen van een aanvraag dient u gebruik te maken van de bijgevoegde formats (zie onder '6.Procedure en Tijdpad').

5.1 Criteria met betrekking tot onderdeel 1: Visie, samenhang en coördinatie Regionale kenniswerkplaats

De visie, samenhang en coördinatie worden beoordeeld op basis van de uitwerking van de volgende criteria.

5.1.1 Relevantiecriteria onderdeel 1

1. Inhoudelijke doelstellingen rond regionale maatschappelijke vraagstukken van mensen met onbegrepen gedrag

- De opbrengsten van de regionale kenniswerkplaats (resultaten, inzichten, producten) dragen bij aan een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. De resultaten en effecten op cliëtniveau worden gemonitord; hiervoor kan gebruik worden gemaakt van deze [Handreiking resultaten op cliëtniveau](#).
- Inhoudelijk sluiten de doelstellingen bijvoorbeeld aan bij:
 - o een integrale samenwerking tussen zorg en het sociaal domein;
 - o herstelgerichte zorg en ondersteuning
 - o bestaanszekerheid en de basisvoorwaarden wonen, schulden en dagbesteding;
 - o integrale financiering vanuit ZVW, WMO en WLZ;
 - o draagkracht en acceptatie in de wijken, en
 - o aansluiting bij het veiligheidsdomein.
- De activiteiten binnen de werkplaats dragen bij aan professionalisering van het veld. In de subsidieaanvraag is duidelijk beschreven hoe de opgedane kennis en inzichten terug zullen vloeien naar huidige en toekomstige professionals. Hierbij is specifieke aandacht voor de samenwerking met opleidingen en onderwijs.

2. Doelgroep: diversiteit en participatie

- De groep met onbegrepen gedrag in de regio is duidelijk omschreven. Er is voor zover mogelijk aandacht voor diversiteit binnen de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische status, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, voor zover relevant. Het is duidelijk hoe het samenwerkingsverband bijdraagt aan een volwaardige deelname van deze groepen aan de samenleving².
- Tevens is er binnen het samenwerkingsverband specifiek aandacht voor participatie van ervaringsdeskundigen en naasten, én de analyse van die mensen die u wilt bereiken en betrekken binnen de kenniswerkplaats. U licht toe hoe ervaringsdeskundigen en naasten worden bereikt, met ze wordt samengewerkt, ervaringskennis wordt benut, wordt aangesloten bij de leefwereld, en wat er nodig is voor kwetsbare groepen om mee te kunnen doen.³

3. Samenwerking met relevante stakeholders

- In het samenwerkingsverband zijn partners uit praktijk, beleid, onderzoek, onderwijs, ervaringsdeskundigen en naasten betrokken en u geeft aan in welke fase deze samenwerking zich bevindt.
- Deelnemende partners vormen gezamenlijk een duurzame regionale samenwerking, waarbinnen vastgelegde afspraken over het creëren van een lerende omgeving en verbetercyclus in de regio gelden. Missie, visie en strategiebepaling zijn gezamenlijk bepaald en in een conceptsamwerkingsovereenkomst vastgelegd. Hierin staan onder andere afspraken over de inzet en opbrengsten, alsook over de besluitvormingsstructuur.

² Voor meer informatie over diversiteit zie: www.zonmw.nl/diversiteit.

³ Meer informatie over hoe u ervaringsdeskundigen en naasten betekenisvol kunt betrekken en links naar andere informatiebronnen, leest u in de [Participatiefolder](#) van ZonMw en www.zonmw.nl/participatie.

- Partners die deelnemen zetten structureel in op de werkplaats. Bestuurlijke borgingen inhoudelijke inbreng, maar ook taken en formatie van alle partners worden in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegd, voor een periode van minimaal 4 jaar. Ook financiële borging is onderdeel van het plan van aanpak zodat hier gedurende de projectperiode naartoe wordt gewerkt. Een aantal geleerde lessen hierover vindt u in [Domeinoverstijgende samenwerking – meer dan een gesprek over euro's](#) van Vilans.
- Het bestuur en management van de verschillende partners ondersteunen en faciliteren deelname aan de kenniswerkplaats. Dit blijkt onder meer uit het gegeven dat de organisatie tijd beschikbaar stelt voor medewerkers om aan de kenniswerkplaats deel te nemen. Tevens zorgen bestuur en management ervoor dat binnen hun organisatie ruimte vrij gemaakt kan worden om in te spelen op nieuwe, actuele vraagstukken.
- De rol van de coördinator en het kernteam van de werkplaats zijn concreet uitgewerkt en opgenomen in de begroting. Een coördinator is de spin in het web die – samen met het kernteam – ervoor zorgt dat alle partijen goed blijven aangehaakt, draagvlak en verbinding creëert, een gelijkwaardige samenwerking bevordert, het overzicht heeft, de voortgang van en samenhang tussen de projecten bewaakt, de communicatie verzorgt en aantoonbare kennis heeft van co-creatie en implementatieprocessen.
- Cofinanciering van partners is een vereiste. De cofinanciering bedraagt ten minste 25% van het totale projectbudget (visie, samenhang en coördinatie + afzonderlijke projecten).

4. Verbinding met relevante initiatieven en netwerken

- Er is verbinding met andere relevante (regionale) netwerken gelegd. U werkt uw aanvraag bij voorkeur uit in samenwerking met een Werkplaats Sociaal Domein uit de regio, indien aanwezig. Uit de aanvraag blijkt hoe elkaars kennis en expertise worden benut en hoe een impuls wordt gegeven aan uitwisseling en samenwerking tussen de werkplaatsen, o.a. in de vorm van gezamenlijk vormgegeven projecten. Als er zwaarwegende redenen zijn om geen samenwerking aan te gaan, licht u dat toe.
- Uit de aanvraag wordt duidelijk hoe wordt aangesloten bij, en/of hoe de plannen aanvullend zijn op, de regionale plannen op het gebied van aanverwante thema's, zoals beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
- Uit de aanvraag blijkt duidelijk hoe u verbinding heeft gelegd met de [regio-adviseurs van de VNG](#) en hoe zij worden betrokken bij de uitvoering.

5. Lerende omgeving en aanpassingsruimte

- De inrichting van het leer- en verbeterproces is helder beschreven. Een leer- en verbeterproces is per definitie dynamisch door het doorvoeren van (kort) cyclische verbeteringen. Belangrijk is dat er voldoende tijd wordt genomen voor het inrichten van dit proces en dat het proces goed wordt begeleid. Een interne monitoring en evaluatie draagt bij aan het inzichtelijk maken van huidige en nieuwe werkwijzen.
- Binnen de regionale kenniswerkplaats wordt actief aanpassingsruimte gecreëerd zodat door professionals flexibel kan worden ingespeeld op situaties die net buiten de bestaande kaders vallen. Hiermee wordt het doel achter de regels en bekostigingsstructuren centraal gesteld. Dat houdt ook in dat er ruimte is om fouten te maken, te reflecteren en te verbeteren. Dit vraagt om bestuurlijke ruimte en continue aandacht gedurende de looptijd van het project. ESHPM ontwikkelde de reflectietool '[Omgang met taaie maatschappelijke vraagstukken](#)' die door de regio's kan worden gebruikt als hulpmiddel bij het inrichten en uitvoeren van het leer- en verbeterproces.

6. Bruikbare kennis en gerichte communicatie- en implementatieactiviteiten

- De werkplaats en haar projecten leiden tot bruikbare inzichten en producten voor opleidingen, beleid, praktijk en onderzoek en bieden concrete oplossingen voor het geschetste vraagstuk. Te denken valt aan theorieën, handreikingen, werkwijzers, checklists, websites, lesvoorbeelden, apps, films, etc. De aandacht gaat echter niet alléén uit naar het uitwisselen van bruikbare praktijken, maar wat dit initiatief tot een bruikbare praktijk maakt en hoe deze tot stand is gekomen. Wat heeft geholpen het vraagstuk hanteerbaar te maken is hierbij de centrale vraag.
- De producten en inzichten zijn ook gericht op gebruik door partijen buiten de regionale kenniswerkplaats. In de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt beargumenteerd dat er behoefte is aan deze opbrengsten bij andere gebruikers.
- De aanvraag bevat een beknopt communicatieplan voor de (tussentijdse) verspreiding van de resultaten en producten naar gebruikers binnen en buiten de kenniswerkplaats, waarbij aansluiting

bij de landelijke kennisinfrastructuur (io) en eventuele andere landelijke netwerken en kenniscentra is meegenomen. Zowel in de planning als in de begroting is ruimte opgenomen om dit plan uit te voeren. Uit de aanvraag wordt duidelijk hoe de lerende omgeving verandering en toepassing van uitkomsten en resultaten faciliteert.

7. De uitwerking van de startimpuls

- Het eindverslag van de startimpuls bevat een concrete beschrijving van en een reflectie op de uitvoering van de startfase (september – maart 2023).
- De aanwijzingen van de commissie bij honorering van de aanvraag voor een startimpuls (zie besluitbrief) zijn aantoonbaar verwerkt in de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Er is voldaan aan actieve deelname aan de werkconferenties.

5.1.2 Kwaliteitscriteria onderdeel 1

1. Plan van aanpak coördinatie en monitoring & evaluatie

- De subsidieaanvraag bevat een goed uitgewerkt projectvoorstel gericht op de volgende onderwerpen:
 - a. Coördinatie. 1) tussen de betrokken partners, 2) de samenhangende projecten, 3) kennisdeling tussen de regio's én 4) met de landelijke kennisinfrastructuur die vanuit het Actieprogramma Grip op Onbegrip wordt opgezet.
 - b. Monitoring & evaluatie. Een leer- en verbeterproces is per definitie dynamisch door het doorvoeren van (kort) cyclische verbeteringen. Dat proces wordt ingericht op basis van bestaande wetenschappelijke of in de praktijk beproefde methoden. Belangrijk is dat er voldoende tijd wordt genomen voor het inrichten van dit proces en dat het proces goed wordt begeleid. Een interne monitoring en evaluatie draagt bij aan het inzichtelijk maken van huidige en nieuwe werkwijzen.
- De visie, samenhang en coördinatie zijn concreet en doeltreffend beschreven.
- De grootte en selectiecriteria van de groep kwetsbare burgers waarop het project zich richt zijn beschreven.

2. Borging

- Binnen het project wordt aantoonbaar gewerkt aan de inbedding en borging na afloop van de subsidieperiode. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen borging van de samenwerking, financiën, activiteiten en kennis.
- Het plan van aanpak maakt aannemelijk dat de projectactiviteiten worden ingebed in de reguliere werkzaamheden en voortgezet na afloop van de subsidieperiode.
- Uit de subsidieaanvraag blijkt dat het samenwerkingsverband en het leer- en verbeterproces na afloop van de subsidie worden voortgezet.

3. Haalbaarheid

- De omvang (budget en looptijd) van de visie, samenhang en coördinatie zijn duidelijk beschreven en onderbouwd aan de hand van een gedegen contextbeschrijving.
- In het plan van aanpak is een duidelijke en realistische fasering opgenomen.
- Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.

4. Samenwerking

- De projectgroep is een afspiegeling van het samenwerkingsverband.
- In de projectgroep zit minimaal één vertegenwoordiger vanuit praktijk, beleid, onderzoek, onderwijs, ervaringsdeskundigen en naasten.
- De bijdrage van elke partij uit het samenwerkingsverband aan het project is duidelijk omschreven.

5. Begroting

- Het aangevraagde budget voor onderdeel 1 past binnen de kaders van de subsidieoproep.
- Het aangevraagde budget is realistisch onderbouwd op basis van de omvang van het project.
- Kosten voor een coördinator en inzet van ervaringsdeskundigen en hun naasten zijn opgenomen in de begroting.

- De cofinanciering bedraagt ten minste 25% van het totale projectbudget. Het projectplan maakt duidelijk op welke wijze in cofinanciering wordt voorzien (in-cash en/of in-kind).

Meer informatie over deze criteria vind u in de [procedurebrochure](#).

5.2 Criteria met betrekking tot onderdeel 2: Onderling samenhangende projectvoorstellen

De onderling samenhangende projectvoorstellen worden beoordeeld op basis van de uitwerking van de volgende criteria:

5.2.1 Relevantiecriteria onderdeel 2

1. Aansluiting op regionale visie

- Het plan van aanpak draagt bij aan de regionale visie die is uitgewerkt in onderdeel 1 van de aanvraag.
- Uit de beschrijving van de vraagarticulatie blijkt dat de probleemverkenning gezamenlijk is opgesteld door alle partners van de kenniswerkplaats. De beschrijving laat zien hoe de verschillende betrokkenen tegen de problematiek aan kijken, dat over de doelen is gecommuniceerd en dat deze door alle kenniswerkplaatspartners als haalbaar en verenigbaar zijn aangeduid.
- Het plan van aanpak is opgesteld en wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen alle partners van de kenniswerkplaats. De rolverdeling tussen de verschillende partners van de kenniswerkplaats wordt toegelicht in de aanvraag.
- De centrale vraag- of doelstelling van het project sluit aan op de probleemverkenning. De vraagstelling kan definiërend, beschrijvend, vergelijkend, evaluerend, verklarend of ontwerpend zijn. De beantwoording ervan leidt tot een aanvulling op bestaande kennis, inzichten, toepassing en/of concrete kennis(producten) die andere regio's in de praktijk kunnen toepassen.
- In het plan van aanpak is de samenhang van het project met andere (ZonMw en niet-ZonMw) projecten die in de regio worden uitgevoerd omtrent mensen met onbegrepen gedrag duidelijk toegelicht.

2. Lerende omgeving en toegevoegde waarde voor de praktijk

- De projecten zijn ingebed in een lerende omgeving waarin ruimte is voor verandering en verbetering. Uit het plan van aanpak wordt duidelijk hoe deze lerende omgeving wordt gecreëerd, uit welke betrokkenen deze bestaat, hoe gekomen wordt van het vraagstuk tot het realiseren van de doelstelling, wat de werkbare factoren zijn bij deze stappen die leiden tot het doel en wie welke rol daarin speelt. De projectopzet geeft blijk van flexibiliteit zodat onverwachte, situationele veranderingen in de praktijk niet voor onoverkomelijke problemen zorgen.
- De verkenning van een regionaal, maatschappelijk vraagstuk geeft een systematisch en grondig overzicht van het vraagstuk in de praktijk aan de hand van onderstaande vragen, waarin kennis en expertise van alle partners wordt benut. Bestaande en actuele kennis over 'wat werkt' wordt gebruikt als inspiratiebron en startpunt voor het leerproces in de eigen regio. Op deze kennis wordt voortgebouwd en waar nodig aangepast aan behoeften vanuit de regionale context, organisaties, professionals, ervaringsdeskundigen of naasten.
 - o Wat is de ongewenste situatie? Hoe groot is het probleem en voor wie is het een probleem?
 - o Wat is al bekend over de mogelijke oorzaken? Welke (wetenschappelijke, praktijk en ervarings-) kennis en oplossingen zijn reeds voorhanden om tot verbetering te komen? Hoe wordt daarbij aangesloten? Wat zijn de hiaten in de beschikbare kennis en oplossingen?

3. Cliënten- en naastenperspectief

- In de subsidieaanvraag is helder beschreven hoe het project aansluit op vragen en behoeften van cliënten en hun naasten.

- Ervaringsdeskundigen en hun naasten maken deel uit van de projectgroep en zijn betrokken bij de opzet en uitvoering van het project. De afspraken over deze betrokkenheid zijn helder omschreven.
- Er is aandacht voor diversiteit binnen de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische status, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid, voor zover relevant. Het is duidelijk hoe het samenwerkingsverband bijdraagt aan een volwaardige deelname van deze groepen aan de samenleving⁴.

4. Toepassing, verspreiding en implementatie

- Het project levert concrete resultaten op, die gebruikt kunnen worden voor evaluatie.
- De verwachte toepasbaarheid en het gebruik van de resultaten of producten in de praktijk of bij het vormen van beleid zijn helder omschreven.
- Er is helder en concreet toegelicht hoe de opgedane kennis wordt verspreid en op welke wijze de resultaten geïmplementeerd worden. In het kader van de AGVV dient er sprake te zijn van een ruime verspreiding, onder andere via conferenties, opleidingen, publicaties, open access-repositories of gratis of opensource-software. Om aan de voorwaarden te voldoen dient uit de subsidieaanvraag te blijken dat deze verspreiding aantoonbaar, planmatig en proactief plaatsvindt;

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op www.zonmw.nl/relevantiecriteria.

5.2.2 Kwaliteitscriteria onderdeel 2

1. Doelstelling en vraag- of taakstelling

- De doelstelling van het project staat duidelijk beschreven in de aanvraag.
- Het hoofddoel en de subdoelen van het project zijn helder en meetbaar geformuleerd.

2. Plan van aanpak

- Het plan van aanpak is concreet en doeltreffend beschreven.
- De grootte en selectiecriteria van de groep kwetsbare burgers waarop het project zich richt zijn beschreven evenals hoe deze groep mensen bereikt wordt.

3. Haalbaarheid

- De omvang van het project (budget en looptijd) is duidelijk beschreven en onderbouwd aan de hand van een gedegen contextbeschrijving.
- Het plan van aanpak is consistent, haalbaar, voldoende verantwoord en geschikt om de vraagstelling te beantwoorden of de doelstelling te behalen.
- Er is een duidelijke fasering en tijdsplanning van het project. Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Het projectplan geeft een realistisch beeld van de kansen en belemmeringen bij de uitvoering ervan.

4. Samenwerking

- De projectgroep is een afspiegeling van het samenwerkingsverband.
- De bijdrage van elke partij uit het samenwerkingsverband aan het project is duidelijk omschreven.
- Binnen de projectgroep is aantoonbare deskundigheid, inhoudelijke expertise en ervaringskennis aanwezig over de thematiek van het inhoudelijke project en zijn de relevante projectpartners betrokken.

5. Borging

- U licht toe hoe ervoor gezorgd wordt dat de opgedane kennis ook generieke elementen en inzichten biedt die breder gedeeld kunnen worden en zo ook voor andere regio's relevant zijn.
- U geeft een beschrijving van de wijze waarop het project wordt gecontinueerd na afloop van de subsidieperiode. Benoem hierbij in ieder geval de continuïteit van de samenwerking, kennis en expertise en de financiële borging.

⁴ Voor meer informatie over diversiteit zie: www.zonmw.nl/diversiteit.

6. Begroting

- De aangevraagde subsidie past binnen de kaders van de subsidieoproep.
- Het aangevraagde budget is realistisch onderbouwd op basis van de omvang van het project.
- De raming van de aangevraagde personele en materiële middelen is redelijk voor het voorgestelde project en voldoende beargumenteerd.
- Kosten voor de inzet van ervaringsdeskundigen en hun naasten zijn opgenomen in de begroting.
- Het projectplan maakt duidelijk op welke wijze in cofinanciering wordt voorzien. Dit kan zowel in-cash als in-kind. Per afzonderlijk project wordt ten minste 25% cofinanciering ingebracht.

Meer informatie over deze criteria vind u in de [procedurebrochure](#).

6. PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvragen in het Nederlands.
- Subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#).
- Door de aanvrager mee te sturen **verplichte** bijlagen:
 1. Onderdeel 1: Visie, samenhang en coördinatie regionale kenniswerkplaats
Beschrijf hier de regionale visie op de inhoudelijke vraagstukken, de regionale visie op de inrichting van het leer- en verbeterproces en een plan van aanpak rondom de coördinatie van de werkplaats, monitoring & evaluatie en borging. Max. 12 A4.
 2. Onderdeel 2: Onderling samenhangende projectvoorstellen
Beschrijf hier per project het regionale maatschappelijke vraagstuk waarop het project zich richt, de projectgroep, de doelgroep (diversiteit en participatie), doelstelling, plan van aanpak, haalbaarheid, met aandacht voor communicatie. Max. 6 A4 per inhoudelijk project.
 3. Concept samenwerkingsovereenkomst. Er zijn twee mogelijkheden:
 - a. U stelt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst op. Daarvoor kunt u gebruik maken van het [format Samenwerkingsovereenkomst](#).
 - b. U maakt gebruik van een bestaande samenwerkingsovereenkomst en stelt een addendum op dat u toevoegt aan de bestaande samenwerkingsovereenkomst. Daarvoor maakt u gebruik van het [format Addendum](#), waarin u de nieuwe afspraken in het kader van deze subsidieaanvraag vastlegt. U dient zowel de originele samenwerkingsovereenkomst als het addendum in.Bij het indienen van uw subsidieaanvraag dient u een concept van de samenwerkingsovereenkomst of het addendum in. Vóór de start van uw project dient u een volledig ondertekende samenwerkingsovereenkomst of addendum aan te leveren.
 4. Eindverslag startimpuls, volgens [dit format](#) (verplicht)
U dient een concrete beschrijving te geven van de uitvoering van de startimpuls (september – maart 2023) en hierop te reflecteren. Geef ook aan hoe u de aanbevelingen uit de honoreringsbrief heeft opgevolgd. Max. 2 A4's.
 5. Begroting, volgens [ZonMw-format](#) (verplicht)
U dient één gespecificeerde begroting aan te leveren van de door u aangevraagde subsidie volgens het ZonMw-format. Maak hierin duidelijk onderscheid in wat u aanvraagt voor coördinatie (max. €200.000,-) en wat u aanvraagt voor inhoudelijke projecten (min. €50.000 en max €200.000 per project). De subsidie die aangevraagd kan worden bij ZonMw bedraagt in totaal maximaal €800.000. Om de begroting goed in PDF te laten passen, kunt u de marges aanpassen naar 'smal' en de afdrukstand naar 'liggend'. Tevens kiest u bij Afdrukinstellingen voor 'Alle kolommen passend maken voor één pagina'.Overige bijlagen worden NIET in behandeling genomen.
- Een presentatie van uw plannen voor de programmacommissie en aansluitend een vraaggesprek tijdens de commissievergadering is onderdeel van het beoordelingstraject van uw aanvraag. Van de presentatie en het vraaggesprek met de commissie wordt mogelijk een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

6.1 Beoordelingsprocedure

De deadline voor het indienen van uw aanvraag is 4 april 2023, 14.00 uur. De uitgewerkte aanvragen worden door externe referenten op kwaliteit beoordeeld (hoor), waarna de aanvrager de gelegenheid krijgt om hierop schriftelijk te reageren (wederhoor). Naast de referenten laat de commissie zich ook adviseren door een panel van ervaringsdeskundigen. Dit panel beoordeelt de relevantie en kwaliteit van de aanvraag voor de mensen met onbegrepen gedrag.

Tijdens de commissievergadering worden kernpartners van iedere werkplaats uitgenodigd om een presentatie te geven voor de programmacommissie met aansluitend een vraaggesprek.

De programmacommissie geeft op basis van de subsidieaanvraag, het oordeel van de referenten en ervaringsdeskundigen, het wederhoor en de presentatie met het aansluitende vraaggesprek een

eindoordeel over de relevantie van de aanvraag voor het programma en de subsidieoproep, de kwaliteit en de begroting.

De programmacommissie bestaat uit een breed samengestelde commissie van experts vanuit verschillende disciplines die adviseren over kwaliteit en prioritering van de subsidieaanvragen. Op de [website van ZonMw](#) vindt u de samenstelling van de programmacommissie. Houd er bij het schrijven van de projectvoorstellen rekening mee dat deze worden gelezen en beoordeeld door zowel inhoudelijke experts ('referenten') op uw specifieke thema als door de programmacommissie.

6.1.1 Advies programmacommissie

De commissie stelt het definitieve eindadvies als volgt vast:

1. Met betrekking tot onderdeel 1 'Visie, samenhang en coördinatie regionale kenniswerkplaats' stelt de commissie een relevantiescore en een kwaliteitsscore vast op basis van respectievelijk een 4-puntsschaal (zeer relevant, relevant, laag relevant, niet relevant) en een 5-puntsschaal (zeer goed, goed, voldoende, matig, onvoldoende).
2. Met betrekking tot onderdeel 2 'Onderling samenhangende projectvoorstellen' stelt de commissie een relevantiescore en een kwaliteitsscore vast op basis van respectievelijk een 4-puntsschaal (zeer relevant, relevant, laag relevant, niet relevant) en een 5-puntsschaal (zeer goed, goed, voldoende, matig, onvoldoende). Volgens dezelfde 4- en 5-puntsschalen stelt de commissie één gezamenlijke relevantie- en kwaliteitsscore vast voor alle projecten.

Voorwaarden voor honorering

- Zowel de Visie, samenhang en coördinatie als de projectvoorstellen dienen minimaal van voldoende kwaliteit en relevant te zijn beoordeeld om in aanmerking te komen voor honorering.
- Onderdeel 2 (projectvoorstellen) wordt niet gehonoreerd indien onderdeel 1 (Visie, samenhang en coördinatie regionale kenniswerkplaats) niet minimaal van voldoende kwaliteit en relevant is.
- Indien één of meerdere projectvoorstellen niet als minimaal voldoende wordt beoordeeld, behoudt de programmacommissie het recht om aanvullende eisen te stellen aan een specifiek projectvoorstel of een projectvoorstel niet te honoreren binnen het totale project. De relevantie- en kwaliteitsscore van dat specifieke projectvoorstel wordt niet meegewogen in het eindoordeel van de hele set projectvoorstellen (onderdeel 2).
- Per regio kan maximaal één regionale kenniswerkplaats worden gehonoreerd.

Matrix visie, samenhang en coördinatie regionale kenniswerkplaats (onderdeel 1):

Relevantie	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Niet relevant
Kwaliteit				
Zeer goed	Honorabel	Honorabel	-	-
Goed	Honorabel	Honorabel	-	-
Voldoende	Honorabel	Honorabel	-	-
Matig	-	-	-	-
Onvoldoende	-	-	-	-

'-' betekent: komt niet in aanmerking voor honorering

Matrix projectvoorstellen (onderdeel 2):

Relevantie	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Niet relevant
Kwaliteit				
Zeer goed	Honorabel	Honorabel	-	-
Goed	Honorabel	Honorabel	-	-
Voldoende	Honorabel	Honorabel	-	-
Matig	-	-	-	-
Onvoldoende	-	-	-	-

'-' betekent: komt niet in aanmerking voor honorering

3. De programmacommissie formuleert een advies aan het ZonMw-bestuur.
4. Het ZonMw-bestuur neemt het uiteindelijke besluit tot toekenning of afwijzing van de subsidieaanvraag.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

6.2 Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	4 april 2023, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten	1 mei 2023
Deadline indienen wederhoor	17 mei 2023
Presentaties van de subsidieaanvragen & vraaggesprek	Eerste week juni 2023
Besluit	Mid-juli 2023
Uiterlijke startdatum	Uiterlijk 5 september 2023

Meer informatie:

Houd de [programmapagina](#) op de ZonMw-website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

7. INDIENEN

7.1 Indiening (via Mijn ZonMw)

Uw aanvraag moet ingediend worden in [MijnZonMw](#). Let op! Dit is het nieuwe digitale aanvraagstelsel van ZonMw. Zie ook de [handleiding van MijnZonMw](#). Sluitingsdatum voor het indienen is **dinsdag 4 april 2023, 14:00**.

In MijnZonMw vult u de volgende tabbladen in:

- Algemene gegevens: titel, looptijd, hoofdaanvrager, bestuurlijk verantwoordelijke, projectleider.
- Mede aanvragers: eventuele mede-aanvragers.
- Samenvatting: publiekssamenvatting in eenvoudige taal.
- Project informatie: enkele vragen met keuzeopties.
- Financiële gegevens: upload de gespecificeerde begroting volgens [verplicht format](#) in PDF. Let op! Het Actieprogramma heeft een eigen format, gebruik geen ZonMw-brede formats. Ook voert u een samenvatting van de begroting in MijnZonMw in. Meer informatie over de [voorwaarden en financiën](#) vindt u op de website van ZonMw.
- Bijlagen: Indien u al een ondertekende 'Verklaring akkoord' formulier heeft, kunt u deze hier uploaden. Anders kan deze binnen 1 week naar het programmasecretariaat gemaild worden (gripoponbegrip@zonmw.nl).
- Verklaring en ondertekening: enkele verklaringen met invulopties.

TIPS

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt dient u zich eerst te registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

7.2 Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met het secretariaat, tel: 070 349 54 70, e-mail: gripoponbegrip@zonmw.nl.

7.3 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

7.4 Planning subsidierondes

1. Nieuwe Regionale Kenniswerkplaatsen

Voor samenwerkingsverbanden die nog geen startimpuls voor een Regionale Kenniswerkplaats hebben ontvangen, worden de subsidieoproepen voor fase 1 en fase 2 tot medio 2023 een aantal keer herhaald. In de eerste helft van 2023 vindt de laatste subsidieronde voor nieuwe kenniswerkplaatsen plaats.

Deze planning geldt zolang het programmabudget toereikend is en er nog geen landelijke dekking van regionale kenniswerkplaatsen is bereikt. Het is mogelijk om afgewezen subsidieaanvragen opnieuw (aangepast) in te dienen.

2. Regionale Kenniswerkplaats reeds van start

Voor regionale kenniswerkplaatsen die fase 2 toegekend hebben gekregen zal tevens een subsidieoproep worden ontwikkeld gericht op het toevoegen van nieuwe projecten. Het is daardoor mogelijk om het subsidiebudget van fase 2, wat bedoeld is voor de onderling samenhangende projecten, in gedeeltes aan te vragen. Deze subsidieoproep zal vanaf voorjaar 2023 halfjaarlijks worden herhaald.

Beide subsidieoproepen kunnen na elke deadline worden aangepast. Houd de [programmapagina](#) in de gaten omtrent informatie over de subsidierondes van 2023 en verder.

7.5 Downloads en links:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)

- [Voorwaarden overige instellingen](#)
- [Procedurebrochure voor aanvragers](#)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Format Samenwerkingsovereenkomst](#) (verplicht, tenzij Addendum wordt gebruikt)
- [Format Addendum](#)
- [Format Eindverslag startimpuls](#) (verplicht)
- [Begrotingsformat](#) (verplicht)

8. Overige bijlagen subsidieoproep

8.1 Bijlage 1 De-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal €200.000,- aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte aanvraag dient u een '[verklaring de-minimissteun](#)' in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening (nr. 1407/2013) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- (a) één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;
- (b) door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden; of
- (c) uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.